

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
PERE TORRADES, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

EL TEMPS PASSAT I ELS ANYS
DE LA SEGONA REPÚBLICA

Marta
Pessarrodona

Esriptora i traductora

AL PEU DEL CANÓ

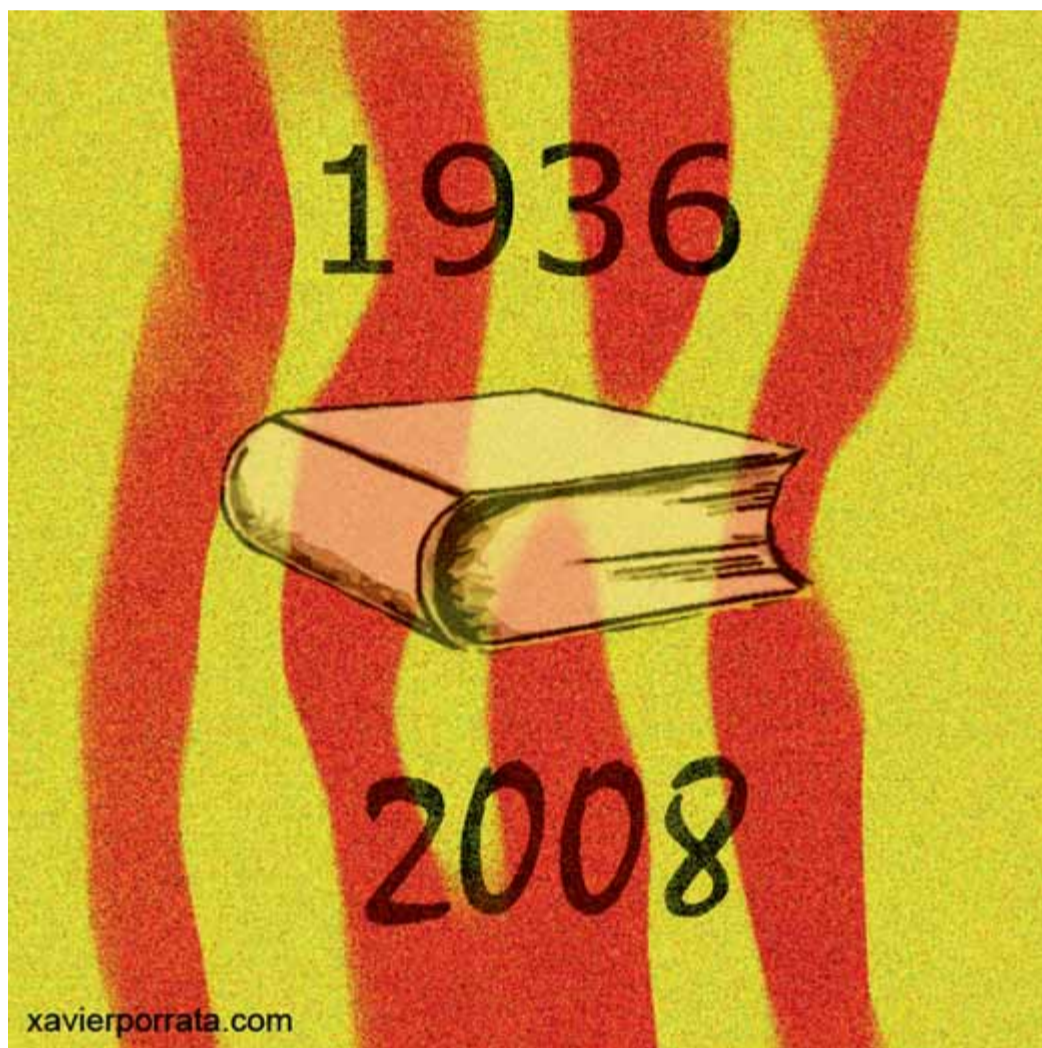
Un líder
estimat

Desconstrucció catalana

Suposo que és una tendència natural pensar que els temps passats sempre han estat millors que el present. També suposo que és una obligació pensar i/o cobejar que els millors temps encara han de venir, com em repeteixo cada dia. Feta aquesta afirmació, sé que hi ha una tendència a creure, per exemple, que el món de l'edició catalana era excel·lent als anys trenta del segle passat, i implícitament assumim que és terrible en l'actualitat. Allargant l'argument, l'època republicana d'aquells anys trenta és vista com una mena de paradís sense cap serpent. Per a qualsevol persona que se senti catalana, fins i tot moderadament, si és possible, li farà peça la idea que va verbalitzar Mercè Rodoreda en la darrera entrevista televisiva, a càrrec de Mercè Vilaret per a Televisió Espanyola (no ho oblidem). Vilaret li preguntava: "Com era Catalunya als anys trenta?". Rodoreda responia: "Catalana". Sense comentaris i via oberta per a la recança.

QUALSEVOL PERSONA, PERÒ, AMB DOS dits de front que hagi freqüentat la història d'aquells anys trenta i hagi perdut unes quantes hores llegint publicacions de l'època sap que aquesta visió idíl·lica és això, idíl·lica, que no es correspon a la realitat fil per randa. Hi ha tantes o més errades en edicions d'aquells anys com n'hi ha ara; hi ha tantes traduccions dolentes d'aquells anys, com ara, per més que admirem –jo sóc la primera– la coherència que suposava, per exemple, confiar que els qui millor podien fer versions catalanes eren els autors catalans que sabien alguna llengua estrangera, cosa la qual sembla que han oblidat els editors catalans actuals. També és digne d'admiració envers aquells anys el fet que el mitjà de masses per excel·lència aleshores, la ràdio, es nodria de catalans i autors/es. O que les publicacions periòdiques catalanes, com el diari *La Publicitat*, per exemple, no defugissin l'alta cultura, com suposaven els articles d'un seu director, Lluís Nicolau d'Olwer, el gran oblidat de Catalunya, i l'home que, segons Unamuno, sabia més grec de la península Ibèrica, però ho dissimulava. Per no parlar de la seva lucidesa quan el juliol de 1936, enfront del silenci de les campanes (amb permís de Jordi Albertí), que per poc no sols ens deixa sense esglésies sinó també sense patrimoni artístic de tota mena, diuen que, des del seu indubtable republicanisme, va dir: "Ja hem perdut la guerra. Ara tan sols falta que la perdi el nostre exèrcit". Sense comentaris.

PER VALORAR-HO TOT PLEGAT I DES D'UNA POSICIÓ de posttransició de la dictadura franquista a la democràcia parlamentària, caracteritzada per un altre silenci de tota mena de campanes fins i tot agnòstiques, diguem, no puc deixar d'aplaudir que, encara que tímidament, Catalunya sembla entrar (tan sols això, *entrar*) en el món del memorialisme imprès. Des dels magnífics i diversos volums epistolars de Joan Coromines fins a la correspondència Mercè Rodoreda - Joan Sales, per esmentar tan sols algunes mostres, sembla com si enfilèssim la via d'aprovar una assignatura pendent (la nostra història) fins i tot més enllà dels llibres d'història (valgui la redundància). Hi

XAVIER PORRATA

"Pel que fa a les sorpreses, detecto que hi ha un nou tret que desconeixien els catalans dels anys trenta del segle passat: la desconstrucció"

ha sorpreses, però. Pel que fa a les sorpreses, detecto que hi ha un nou tret que desconeixien els catalans dels anys trenta del segle passat: la desconstrucció. Així, per exemple, se'ns presenten amb tota impunitat, des d'institucions i empreses privades editorials, unes autobiografies, sota l'eufemisme d'autoretrats, d'uns autors/es que no les van escriure mai. Per no parlar de la modificació d'arguments o de personatges novel·lístics de tota mena. Per exemple: el Quimet de la plaça rodorediana mor de tuberculosi, i la Maria també emmirallada per Rodoreda mor ofegada! Errors que un lector/a corrent no cometria mai. Esclar que aquest lector/a no ha estat subvencionat com els desconstructors del cas.

La darrera perla d'aquest deler desconstructor, que jo sàpiga (estic segura que n'hi ha molts més), ha estat donar veu pòstuma a un periodista dels dits *silenciats*, amb el resultat de malmetre el que, per altra banda, és un volum excel·lent. Em refereixo, sense cap ànim de ferne una ressenya, des d'una pàgina de diàleg, al volum de Valentí Soler, *Just Cabot. Vida i cartes de l'exili, 1939-1961* (A Contra Vent Editors, 2008). Reconec que en aquest cas em va fer perdre la formalitat de començar un llibre per la primera pàgina i intentar arribar fins al final. Passat el pròleg, em vaig endinsar en la "transcripció de tres cassetts" o primera part del llibre. Una mica intrigada, perquè el periodista i traductor Just Cabot (1898-1961), al meu entendre, no és de l'època del "casset", com jo no ho sóc dels iPod, segurament.

PER ALTRA BANDA, TOT EM XERRICAVA, per més que jo no fos una lectora contemporània (no havia nascut) d'aquella publicació, *Mirador*, que ell va animar. Ras i curt, l'autor del volum aclareix la meua incògnita a la pàgina 43 del volum: "Una precisió final [sic]: pel que fa a les tres cassetts... Ja podem confessar que les tals cintes no existeixen"! Em pregunto: per quins set sous aquesta inventiva? ¿No existeixen les novel·les per inventar i tergiversar tant com vulguem? ¿Desconstrueix que alguna cosa queda?

J.J. Navarro
Arisa

Periodista

Allunyem-nos de la sinistra imatge del dictador nord-coreà Kim Jong-il, que només rep l'amor dels adults i els sicaris. L'estimat líder de qui vull parlar és Pasqual Maragall, que demà rebrà un homenatge públic al Palau de la Música Catalana de Barcelona amb motiu de la presentació del seu llibre de memòries, *Oda inacabada* (RBA - La Magrana), a la venda des de divendres.

L'homenatge és merescut. Pasqual Maragall és un personatge no sempre prou valorat a la Catalunya d'avui. Com a alcalde de Barcelona, va donar l'empenta definitiva al titànic esforç per transformar la ciutat i posar-la al mapa de les grans metròpolis del món. Més tard, va assolir l'alternança de poder a la Generalitat i va presidir l'antecedent de l'actual govern d'Entesa. El seu entusiasme i la seva distància dels formalismes burocràtics contrastaven amb el fatalisme gestor que ha estat clau a l'èxit d'altres polítics. Va ser un líder d'inclinacions visionàries, algunes titllades de *maragallades*. Al seu llibre, reflecteix la sensació d'abandó polític que va patir arran de la seva sortida de la presidència. Des de llavors, la vida l'enfronta a una malaltia i ell hi lluita impulsant la solidaritat amb tots els qui la pateixen. Qualificar ara a Maragall com a "líder estimat" no és un acte d'adulació (*vade retro*, Kim Jong-il), sinó una modesta contribució personal a l'homenatge que rebrà demà, amb les batalles polítiques en el passat i amb el present de la continuació d'una vida de servei públic.